

Član 77.
(Primjena Statuta)

Ovaj Statut stupa na snagu danom dobivanja saglasnosti od strane Skupštine Kantona Sarajevo.

Broj 01-01-1374/2013
05. septembra 2013. godine
Sarajevo

Predsjednik
Upravnog odbora
Doc. dr. med. sci.
Almira Lujinović, s. r.

Ministarstvo privrede

Na osnovu člana 30. stav (8) Zakona o šumama Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 5/13), ministar privrede Kantona Sarajevo donosi

PRAVILNIK

O SADRŽAJU PLANOVA ZA ZAŠTITU ŠUMA OD POŽARA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.
(Predmet)

Ovim pravilnikom propisuje se sadržaj planova za zaštitu od požara, obveznike njihovog donošenja, provođenja i izgled obrazaca na kojim se izvještava o šumskim požarima.

Član 2.
(Izrada plana zaštite od požara)

- (1) Plan zaštite šuma od požara dužni su izraditi Kantonalno javno preduzeće za gospodarenje državnim šumama "Sarajevo-šume" d.o.o. (u daljem tekstu: Preduzeće), Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Javna ustanova) koji gospodare državnim šumama i šumskim zemljištem i Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo - Uprava za šumarstvo (u daljem tekstu: Uprava) u skladu sa članom 30. stav (6) Zakona o šumama Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 5/13).
- (2) Mjere zaštite šuma od požara dužni su provoditi Preduzeće, Javna ustanova, Uprava i vlasnici privatnih šuma u cilju smanjenja opasnosti od nastanka i širenja šumskih požara i ranog otkrivanja i dojava šumskog požara, te pravovremenog djelovanja u lokalizovanju i gašenju šumskih požara.

Član 3.
(Sadržaj plana zaštite od požara)

- (1) Plan zaštite šuma od požara obavezno sadrži tehničke mjere, preventivno - uzgojne mjere, organizaciju protivpožarne zaštite i druge mjere zaštite šuma od požara.
- (2) Mjere plana zaštite šuma od požara iz stava (1) ovog člana sadrže slijedeće obavezne elemente:
 - a) procjenu ugroženosti od požara,
 - b) opće preventivne mjere,
 - c) sredstva i opremu za gašenje,
 - d) izvorišta vode i kaptaze,
 - e) puteve unutar zone za koju se radi plan,
 - f) operativno - tehnički plan gašenja požara,
 - g) otkrivanje i dojavu požara,
 - h) angažovanje sopstvene vatrogasne jedinice,
 - i) angažovanje profesionalne vatrogasne jedinice,
 - j) angažovanje interventnih grupa,
 - k) sadejstvo na terenu,
 - l) finansijska sredstva za realizaciju plana.

Član 4.
(Definicije pojmova)

Izrazi i pojmovi koji se koriste u ovom pravilniku imaju slijedeće značenje:

- a) Čišćenje je uklanjanje biljnog materijala u sloju prizemnog rastinja u cilju smanjenja požarnog opterećenja;
- b) Hodogram je detaljno razrađen raspored kretanja osmatrača po imenima u smjeni, satnici i trasama obilaska;
- c) Korisnici državnih šuma i šumskih zemljišta su Preduzeće i Javna ustanova;
- d) Mjere zaštite od požara su sve organizacijske, tehnološke i tehničke mjere koje smanjuju rizik od požara i povećavaju požarnu sigurnost;
- e) Nosioci prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem su: Preduzeće, Javna ustanova i vlasnici privatnih šuma;
- f) Osmatračnica je čvrsta ili montažna građevina postavljena na najpogodniju nadmorsku visinu sa koje osmatrač ima najpovoljniji položaj za osmatranje okoline radi brzog uočavanja požara;
- g) Osmatračko-dojavna služba je protivpožarna preventivna služba koja ima zadatak trenutnog otkrivanja i dojava požara na otvorenom prostoru, a obuhvata osmatranje sa osmatračnice ili osmatračkog mjesta kao i obilaženje terena;
- h) Osmatračko mjesto je prirodno uzvišenje s kojeg se osmatra okolina, radi brzog uočavanja požara;
- i) Obilaženje je dinamično obilaženje terena i osmatranje okoline i terena koji vrši osmatračko-dojavna služba radi brzog uočavanja požara;
- j) Požar je nekontrolisano, samoodrživo sagorijevanje koje se nekontrolisano širi u prostoru i vremenu;
- k) Požarno opterećenje je veličina koja je iskazana odnosom kalorične vrijednosti i količine zapaljivog i gorivog materijala s površinom na kojoj se materijal nalazi;
- l) Protivpožarna prosjeka je prosječni prostor u šumi u obliku pruge, očišćen od drveća i niskog rastinja, širine od 4 - 15 metara, bez elemenata šumskog puta, koji ponekad prolazi okomito na izohipse terena. Protivpožarnom prosjekom se u ovom pravilniku ne smatra prosječni prostor ispod trase elektroenergetskih vodova;
- m) Protivpožarna prosjeka s elementima šumskog puta je prosječni prostor u šumi u obliku pruge, očišćen od drveća i niskog rastinja, širine 4-15 metara s elementima šumskog puta, koji ima namjenu prolaska vatrogasnih vozila do požarišta. Protivpožarnom prosjekom s elementima šumskog puta se ne smatra prosječni prostor ispod trase elektroenergetskih vodova;
- n) Protivpožarni put je šumska staza koja je preuska za prolaz vozila, te služi za prolazak vatrogasaca i priručne vatrogasne tehnike do požarišta.

II TEHNIČKE MJERE

Član 5.
(Popis ugroženih šuma)

- (1) Nosioci prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem i Uprava, dužni su sačiniti spisak šuma po stepenima ugroženosti od šumskog požara, u skladu sa mjerama za procjenu ugroženosti šuma od požara koje su sastavni dio ovog pravilnika.
- (2) Popis obuhvata pregledne karte površine šuma svrstanih u stepene ugroženosti od šumskog požara.

Član 6.
(Stepen ugroženosti)

- (1) Step en ugroženosti od šumskog požara određuje se u skladu sa mjerama za procjenu ugroženosti od šumskog požara (u daljem tekstu: mjere) koje su sastavni dio ovog pravilnika.
- (2) Sve šume, na osnovu zbira bodova koji se dobije nakon bodovanja mjera iz stava (1) ovog člana mogu se svrstati se u četiri stepena ugroženosti od šumskog požara i to:

Stepen ugroženosti	Broj bodova
I. Vrlo velika ugroženost	>480
II. Velika ugroženost	381-480
III. Srednja-umjerena ugroženost	281-380
IV. Mala ugroženost	<280

Član 7. (Karte)

- (1) Pregledne karte u kojima su ucrtane šume po stepenima ugroženosti od požara obavezno se izrađuju u razmjeri 1:25.000 ili većoj.
- (2) U pregledne karte obavezno se ucrtavaju i odgovarajućom bojom označavaju:
 - a) šumske površine po stepenima ugroženosti od požara i to:
 - 1) I stepen - crvenom bojom,
 - 2) II stepen - narandžastom bojom,
 - 3) III stepen - svijetlo žutom bojom,
 - 4) IV stepen - zelenom bojom.
 - b) protivpožarne prosjeke (tanka smeđa crtana linija debljine 0,3 mm) i protivpožarne prosjeke s elementima šumske ceste (smeđa crta tačka linija debljine 0,6 mm),
 - c) putevi i šumske ceste prohodne za vatrogasna vozila i tehniku (smeđa linija debljine 0,8 mm),
 - d) željezničke pruge (dvije paralelne crne linije razmaka 1 mm i debljine 0,3 mm),
 - e) prirodne prepreke koje mogu spriječiti širenje šumskih požara (plavo - vodena površina, sivo - kamena golet),
 - f) mjesto osmatračko-dojavnih mjesta sa zonom osmatranja i odgovornosti (crni krug s ucrtanim trouglom - položaj osmatračnice ili osmatračkog mjesta, crvena isprekidana linija debljine 0,3 mm - zona osmatranja),
 - g) kaptaze za vatrogasna vozila i pumpe (crni krug),
 - h) mjesto smještaja sredstava i opreme za gašenje požara (crni kvadrat),
 - i) trase elektroenergetskih vodova (crna isprekidana linija debljine 0,4 mm),
 - j) tumač znakova.

III PREVENTIVNO - UZGOJNE MJERE

Član 8. (Preventivni radovi)

Nosioci prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, kao i ovlaštenici drugih stvarnih prava nad šumama i šumskim zemljištima, u svrhu smanjenja opasnosti i mogućih šteta od požara, moraju u šumama planirati i provoditi preventivno - uzgojne radove i druge mjere zaštite od požara.

Član 9. (Preventivno - uzgojni radovi)

- (1) Preventivno - uzgojnim radovima smatraju se:
 - a) njega sastojina,
 - b) pravovremena proreda sastojina,
 - c) kresanje i uklanjanje suhog granja,
 - d) izrada i održavanje protivpožarnih prosjeka i puteva,
 - e) izrada i održavanje protivpožarnih prosjeka s elementima šumske ceste,
 - f) čišćenje i održavanje rubnih pojaseva uz javne puteve i željezničke pruge,
 - g) čišćenje i uspostavljanje sigurnosnih visina i udaljenosti na trasama elektroenergetskih vodova,
 - h) održavanje čistim i uređivanje postojećih izvora vode u šumama i ostali preventivno-uzgojni radovi planirani godišnjim planovima i programima gospodarenja ili drugim opštim aktom pravnog lica.
- (2) U šumama razvrstanim u I i II stepen ugroženosti od požara, šumske radove kresanja i uklanjanja suhog granja iz šume i uspostavu šumskog reda treba provesti prema principima šumarske nauke i prakse i obavezno završiti do početka ljetne požarne sezone.

Član 10.

(Održavanje vodnih resursa)

- (1) Nosioci prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, u svim šumama, bez obzira na stepen ugroženosti od požara moraju uređivati i održavati čistim postojeće pristupačne vodene resurse za potrebe gašenja šumskog požara.
- (2) Ako se u šumi ili šumskom zemljištu nalazi vanjska hidrantska mreža, vlasnici hidrantske mreže imaju obavezu redovno održavati, istu obilježiti i osposobljavati upotrebnu funkciju.

Član 11.

(Protivpožarne prosjeke)

- (1) U šumskim predjelima koji su ispresijecani putevima i elektroenergetskim vodovima, projektovanje i izradu protivpožarnih prosjeka i prosjeka sa elementima šumskog puta treba prilagoditi tim objektima, a u brdskim područjima i obliku zemljišta.
- (2) Protivpožarne prosjeke, ukoliko se ne moraju prilagođavati već postojećim objektima, treba izvesti tako da se ne postavljaju vertikalno na izohipse.
- (3) Tokom planiranja i projektovanja protivpožarnih prosjeka sa elementima šumskog puta, a obavezno prije izvedbe protivpožarnih prosjeka sa elementima šumskog puta, treba pribaviti mišljenje Ministarstva privrede Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ministarstvo).
- (4) Širina protivpožarnih prosjeka i protivpožarnih prosjeka sa elementima šumskog puta treba da iznosi od 4 - 15 m, zavisno o vrsti drveća (lišćari i četinari), starosti sastojina, obliku i sastavu zemljišta, te jačini stalnih i povremenih vjetrova.
- (5) Protivpožarne prosjeke, prosjeke sa elementima šumskog puta i protivpožarne puteve treba redovno čistiti od drvenastog korova i održavati ih prohodnim za vatrogasna vozila i vatrogasce.
- (6) Nosioci prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem imaju obavezu kao sastavni dio opšteg akta, voditi evidenciju o stanju prohodnosti protivpožarnih prosjeka i puteva, kao i prohodnosti prosjeka sa elementima šumskog puta za vatrogasna vozila i tehniku tokom godine, ažurirati je do početka požarne sezone i o uočenim nedostacima i promjenama na trasama tokom požarne sezone izvještavati nadležnu vatrogasnu jedinicu.
- (7) Lica iz stava (6) ovog člana imaju obavezu unutrašnjeg nadzora stanja protivpožarnih prosjeka i to najmanje jednom prije početka ljetne požarne sezone, te periodično tokom sezone, prema rasporedu navedenom u opštem aktu pravnog lica.
- (8) Za potrebe unutrašnjeg nadzora stanja protivpožarnih prosjeka koristi se obrazac 5a koji je sastavni dio ovog pravilnika (Prilog 2.). Lica iz stava (6) ovog člana dužna su navedeni obrazac dati na uvid nadležnim inspeksijskim tijelima na njihov zahtjev.
- (9) Planiranje i projektovanje protivpožarnih puteva mora biti obuhvaćeno izvedbenim projektom, a kod dugoročnog planiranja da se ugradi u šumsko privredne osnove i to za šume i šumska zemljišta I i II stepena ugroženosti.

Član 12.

(Sprečavanje prijenosa požara)

- (1) Nosioci prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištima, moraju u šumama visoko uzgojnog oblika, razvrstanih u I stepen opasnosti od požara, te onim od posebnog privrednog, ekološkog, zaštitnog ili drugog posebnog značaja na rubnom dijelu koji graniči sa zapuštenim poljoprivrednim površinama, livadama i pašnjacima, tokom cijele požarne sezone održavati šumski red u cilju sprečavanja prijenosa požara sa tih površina na šumu.
- (2) Nosioci prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištima, moraju sastaviti evidenciju šuma visoko uzgojnog oblika, razvrstanih u I stepen ugroženosti od požara, onih od posebnog privrednog, ekološkog, zaštitnog ili drugog posebnog značaja i onih kojih smatraju da su posebno u opasnosti od šumskog

požara koji bi mogao preći sa zapuštenih poljoprivrednih imanja, livada, pašnjaka i sl. i obavijest o opasnosti dati na uvid jedinicama lokalne samouprave i uprave, te nadležnim inspekcijским tijelima za zaštitu od požara.

- (3) Vlasnici poljoprivrednih zemljišta koja graniče sa šumama visoko uzgojnih oblika, razvrstanih u I stepen ugroženosti od požara, kao i onima od posebnog privrednog, ekološkog, i zaštitnog ili drugog posebnog značaja, dužni su tokom cijele požarne sezone čistiti rubne dijelove svojih parcela uz šumu, a u cilju sprečavanja prijenosa požara sa tih površina na šumu.

Član 13.

(Održavanje javnih puteva)

Pravna lica koja na osnovu posebnih propisa imaju obavezu održavanja javnih puteva dužna su na bankinama i razdjelnom pojasu puteva uz šume svrstane u I i II stepen ugroženosti od šumskog požara pokositi travu do početka juna, na području unutrašnjosti i u mjesecu septembru, a cestovni pojas očistiti od lako zapaljivih tvari, suhe trave i korova, suhog šiblja, granja i drveća, papira, otpadaka i drugih tvari koje bi mogle izazvati požar ili preko kojih bi se on mogao širiti.

Član 14.

(Održavanje željezničkih pruga)

Pravna lica koja na osnovu posebnih propisa imaju obavezu održavanja željezničkih pruga, dužna su uz željezničke pruge koja prolaze kroz šumska područja I i II stepena ugroženosti od šumskog požara, preduzimati mjere zaštite od požara tako da pružni pojas bude potpuno očišćen od lako zapaljivih tvari, suhe trave i korova, suhog šiblja, granja i drveća, papira, otpadaka i drugih tvari koje bi mogle izazvati požar ili preko kojih bi se on mogao širiti.

Član 15.

(Održavanje elektroenergetskih objekata)

- (1) Pravna lica koja na osnovu posebnih propisa imaju obavezu održavanja elektroenergetskih objekata, dužna su u šumama svrstanim u I i II stepen ugroženosti od šumskog požara, prilikom uspostave sigurnosnih visina i udaljenosti na trasama elektroenergetskih vodova, posječenu gorivu masu ukloniti s trase ili poslagati unutar postojeće širine trase tako da se maksimalno smanji požarno opterećenje.
- (2) Pravna lica koja na osnovu posebnih propisa imaju obavezu održavanja elektroenergetskih objekata, dužna su ukloniti sav posječeni i očišćeni biljni materijal ispod trasa elektroenergetskih vodova koja prolaze neposredno uz javne puteve i željezničku prugu ili se s njima ukrštaju, a postupak uklanjanja biljnog materijala podrazumijeva:
- a) spaljivanja na za to predviđenim mjestima i u određeno vrijeme prema odredbama Zakona o šumama i odlukom o spaljivanju korova i biljnog otpada koje donosi Ministarstvo;
 - b) ukoliko vlasnik namjerava iskoristiti posječeni biljni materijal za svoje potrebe, spaljivanje nije potrebno, već se u tom slučaju vlasnik obavezuje ukloniti posječeni biljni materijal s trase dalekovoda na zemljište čiji je vlasnik, ali na udaljenosti najmanje 10 m od svih puteva i željezničke pruge.
- (3) Čišćenje vegetacije ispod trasa elektroenergetskih vodova i izrada protivpožarnih prosjeka u neposrednoj blizini trasa elektroenergetskih vodova mora biti u skladu sa propisima o zaštiti na radu pri korištenju električne energije.
- (4) Čišćenje i uspostava sigurnosnih visina i udaljenosti na trasama elektroenergetskih vodova provodi se u skladu sa propisima o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1KV do 400 KV.

Član 16.

(Izmjena kultura četinarara)

- (1) Nosioci prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem u predjelima i površinama vrlo velike i velike ugroženosti od šumskih požara mediterana i submediterana prilikom izrade privrednih osnova, odnosno programa gospodarenja za gospodarske jedinice na kršu, trebaju vodeći se načelima šumarske nauke preferirati prvenstveno vrste autohtone provenijencije.
- (2) Nosioci prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem moraju održavati i uzgojnim postupcima ubrzavati izmjenu kultura četinarara prema autohtonim ili staništu prihvatljivim fitocenozama, naročito na terenima uz puteve i rubne pojaseve uz naselja.
- (3) Nosioci prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem moraju u optimalnom roku nakon požara sanirati teren i obnoviti biljni pokrov, zavisno o uslovima staništa (preferirati autohtone pionirske vrste lišćara, gdje je moguće).

IV ORGANIZACIJA PROTIVPOŽARNE ZAŠTITE

Član 17.

(Formiranje službi)

- (1) Korisnici državnih šuma i šumskog zemljišta dužni su:
- a) formirati osmatračko-dojavnu službu;
 - b) formirati vlastitu službu zaštite od požara, ili taj zadatak povjeriti specijalizovanom pravnom licu;
 - c) formirati i osposobiti interventne grupe šumskih radnika, obučiti ih i opremiti potrebnom opremom za sječu stabala i izradu protivpožarnih prosjeka, u svrhu izgradnje protivpožarnih prosjeka za zaustavljanje daljnjeg širenja požara ili taj zadatak povjeriti za to specijaliziranom pravnom licu;
 - d) prilikom prijema u službu ili rasporeda s jednog radnog mjesta na drugo, upoznati zaposlenike s opasnostima od požara na tom radnom mjestu i osposobiti ih za provođenje mjera zaštite od požara, rukovanje sredstvima za dojavu i gašenje požara, te za vođenje o tome potrebne evidencije;
 - e) provoditi obrazovne mjere radi upoznavanja stanovništva i turista, a posebno školske djece za što bolje i efikasnije preventivno djelovanje u sprečavanju nastanka šumskih požara;
 - f) provoditi mjere unutrašnjeg nadzora radi otklanjanja nedostataka u organizaciji zaštite šuma od požara, te o obavljenom izvijestiti nadležna inspekcijiska tijela na njihov zahtjev.

Član 18.

(Osmatračko-dojavna služba)

- (1) Osmatračko-dojavnu službu dužni su formirati korisnici državnih šuma i šumskog zemljišta, a čuvari šuma u Upravi i Javnoj ustanovi dužni su u okviru obavljanja redovnih poslova na čuvanju šuma obavljati poslove i osmatračko - dojavne službe.
- (2) Na osnovu naloga ovlaštenih inspekcijiskih tijela u obavljanje osmatračko - dojavne službe uključuju se i pravna lica za upravljanje i održavanje javnih puteva, željeznica, elektroprivrede, pravna lica za pružanje poštanskih i telekomunikacijskih usluga, te druga lica koja obavljaju javne radove na šumskom području ili uz njega.

Član 19.

(Period uspostavljanja osmatračke službe)

- (1) Osmatračko-dojavna služba obuhvata osmatranje s osmatračnice ili osmatračkog mjesta, te obilazak pješice i prijevoznim sredstvima (motocikl, automobil, furgon, kombi ili terensko vozilo, čamac i dr.).
- (2) Osmatračko-dojavna služba uspostavlja se u periodu proljetno - ljetne požarne sezone koja traje od 01. marta do 01. oktobra tekuće godine.

- (3) Produženje i skraćivanje roka iz stava (2) ovog člana uslijed promjena klimatskih i drugih okolnosti koje umanjuju opasnost od požara na određenom lokalitetu, može odobriti kantonalna uprava civilne zaštite rješenjem na osnovu podnesenog pisanog zahtjeva korisnika državnih šuma i šumskih zemljišta, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.
- (4) Osmatračko-dojavna služba može se na isti način uspostaviti i izvan navedenog roka zavisno od klimatskih i drugih okolnosti koje povećavaju opasnost od šumskog požara, a prema procjeni nadležne inspeksijske službe uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.
- (5) Raspored obavljanja osmatračko-dojavne službe propisuje se aktom korisnika državnih šuma i šumskih zemljišta.
- (6) U vrijeme vrlo velike opasnosti od nastanka požara u šumama razvrstanih u I stepen ugroženosti od požara, osmatračko-dojavna služba radi od 0-24 h, tamo gdje za to postoji potreba.
- (7) U osmatračko-dojavnu službu posao obavljaju osposobljena punoljetna lica pismeno ovlaštena od pravnog lica, koje je dužno oformiti službu.
- (8) Zaposlenici osmatračko-dojavne službe moraju biti odjeveni u prepoznatljivu odjeću u kojoj se ističu oznake djelatnosti pravnog lica ili trake na kojima je ispisano - osmatrač požara, te posjedovati odgovarajuće službene iskaznice koju je izdalo pravno lice u kojem su zaposleni.

Član 20.

(Osposobljavanje osmatračko službe)

- (1) Osposobljavanje pripadnika osmatračko-dojavne službe sastoji se od:
 - a) upoznavanja pripadnika sa kartografijom, topografijom, orijentacijom u prostoru i rukovanjem sredstvima dojava, a provodi se u skladu sa opštim aktom pravnog lica;
 - b) osposobljavanja u području zaštite od požara koje se provodi u skladu sa propisima o programu i načinu osposobljavanja stanovništva za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara, početno gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine u opasnosti od požara.
- (2) Stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih lica za zaštitu od požara, profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca vrši se prema odredbama čl. 128. do 130. Zakona o zaštiti od požara ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09).

Član 21.

(Osmatračnica)

- (1) Položaj osmatračnice ili osmatračkog mjesta mora biti izabran tako da obezbjeđuje širok i slobodan pregled okoline, a određivanje njihovog broja zavisi od konfiguracije terena i ugroženosti područja od požara.
- (2) Udaljenost između osmatračnica i osmatračkih mjesta po pravilu ne smije biti veća od 20 km, u slučaju da nije organizovana protivpožarna patrolna služba.
- (3) Osmatračnica i osmatračko mjesto moraju biti snabdjeveni sa dvogledom, preglednim kartama područja osmatranja, odgovarajućom opremom za dojavu požara i spiskom učesnika koji su uključeni u gašenje požara (vatrogasci, policija, centar osmatranja i obavještanja, ovlaštene osnovane jedinice pravnih lica za gospodarenje i upravljanje šumama i šumskim zemljištima i dr.), te ukoliko se osmatračnica ili osmatračko mjesto nalazi unutar šume i osnovnim priručnim alatom za gašenje početnih požara (željezne metle, brentače ili naprtnjače, sjekira, lopata i dr.).
- (4) Dojava požara s osmatračnice ili osmatračkog mjesta obavlja se radio vezom, mobitelom ili telefonom.
- (5) Za potrebe osmatračko-dojavne službe vode se dnevni (obrasci) osmatranja odnosno patroliranja koji su propisani obrascima 3a., 3b., 4a. i 4b. koji su sastavni dio ovog pravilnika (Prilog 2).

- (6) Za potrebe unutrašnjeg nadzora osmatračko - nadzorne službe propisani su obrasci 3c. i 4c. koji su sastavni dio ovog pravilnika (Prilog 2.).

Član 22.

(Osmatrač)

- (1) Osmatrač za vrijeme obavljanja osmatračko-dojavne službe ne smije napustiti osmatračnicu ili osmatračko mjesto.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, u slučaju da se požar pojavio neposredno uz osmatračnicu ili osmatračko mjesto, a nakon što je pojavu požara dojavio vatrogasnoj službi, osmatrač može napustiti osmatračnicu ili osmatračko mjesto u slijedećim slučajevima:
 - a) radi gašenja početnog požara za koji je procijenio da ga raspoloživim priručnim alatom može sam ugasiti, s tim da je prethodno obavijestio vatrogasnu službu o pojavi požara, ali se po lokalizovanju mora vratiti na obavljanje osmatračko-dojavne službe;
 - b) ako su osmatračnica ili osmatračko mjesto neposredno ugroženi pojavom požara;
 - c) po nalogu neposrednog rukovodioca, službenog lica ili vode gašenja požara.
- (3) U slučaju da je primijetio požar za koji je procijenio da ga ne može sam ugasiti i da ga požar neće neposredno ugroziti, osmatrač ne smije napuštati osmatračnicu ili osmatračko mjesto već ostaje u obavezi osmatranja i daje ovlaštenim službama i vatrogascima jasne i bitne podatke o razvoju požara i događajima na požarištu.
- (4) U slučaju vanrednih prilika ili poteškoća u radu (iznenadna bolest ili sl.), osmatrač je dužan na vrijeme zatražiti od ovlaštenog lica zamjenu, putem odgovarajućeg sredstva dojava.
- (5) Zamjena se obavlja tako da se na osmatračnici ili osmatračkom mjestu mora obezbjeđiti prisustvo lica koje obavlja osmatračko-dojavne poslove.

Član 23.

(Patroliranje)

- (1) Osmatranjem putem patroliranja (pješačenjem, vozilom - motociklom, automobilom, furgonom, kombijem ili terenskim vozilom i dr.) obezbjeđuje se službi osmatranja sa osmatračnice ili osmatračkog mjesta efikasnije djelovanje.
- (2) Patrolno prijevozno sredstvo (izuzev motocikla), uz uređaj za dojavu požara iz člana 9. stava (3) ovog pravilnika, mora biti opremljeno priručnim alatom i aparatom za početno gašenje požara. Osnovni priručni alat za početno gašenje požara sastoji se od:
 - a) najmanje jedne motorne pile,
 - b) najmanje jedne naprtnjače V-25 s vodom,
 - c) najmanje jedne metle,
 - d) najmanjeg jednog kosira i sjekire,
 - e) najmanje jedne lopate,
 - f) spremnika s vodom zapremine najmanje 50 litara.

Član 24.

(Hodogram osmatrača)

- (1) Smjer i raspored (hodogram) kretanja, te broj osmatrača i operativnost patroliranja - osmatranja prilagođava se površini i konfiguraciji zemljišta, a određuje se opštim aktom pravnog lica (Planom zaštite šuma od požara), s posebnim nadzorom površina koje nisu u pregledu ili nisu dostupne vidokrugu s osmatračnice ili osmatračkih mjesta.
- (2) Osim osmatračko-dojavnog zadatka, osmatrači su dužni započeti gasiti početni požar nakon dojava i učestvovati u gašenju požara.

Član 25.

(Interventne grupe)

- (1) Korisnici državnih šuma i šumskih zemljišta dužni su imati osposobljene interventne grupe radnika koje imaju vozilo, odgovarajući alat i opremu za sječu stabala i izradu protiv-

požarnih prosjeka u svrhu izrade vanrednih protivpožarnih prosjeka radi zaustavljanja daljeg širenja požara.

- (2) Pripadnici interventnih grupa moraju biti osposobljeni u području zaštite od požara po programu osposobljavanja, te osposobljeni za rad sa motornim pilama.

V DRUGE MJERE

Član 26.

(Znakovi upozorenja)

- (1) Nosioći prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, dužni su postaviti i uredno održavati, a po potrebi obnavljati znakove upozorenja i zabrane (zabrana loženja vatre, pušenja, kampovanja, zabrana ulaza vozila i lica u šume, opasnosti od požara) na ivicama šuma uz puteve koji prolaze šumom ili uz šumu, a posebno u onim svrstanim u I i II stepen ugroženosti od požara.
- (2) Znakovi iz stava (1) ovog člana postavljaju se uz javne puteve u skladu sa odredbama Zakona o javnim putevima i drugim propisima koji utvrđuju i uslove postavljanja saobraćajnih znakova.
- (3) Nosioći prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištima, dužni su na putevima koji nisu od javnog značaja postaviti i uredno održavati rampe koje sprečavaju ulaz vozila u šumu.
- (4) Rampe moraju biti zatvorene i zaključane, a jednim od ključeva od katanca obavezno se zadužuju osmatračići i vatrogasci.

Član 27.

(Paljenje vatre u šumi)

- (1) Zabranjeno je paljenje vatre u šumi, na udaljenosti manjoj od 150 m od ivice šume i na trasama dalekovoda.
- (2) Mogućnost iznimnog paljenja vatre uslijed spaljivanja korova, biljnih otpadaka i drugih materijala na udaljenosti većoj od 200 m od ivice šume može biti u vrijeme i na način kako to određuje odluka o spaljivanju korova i biljnog otpada koju donosi Ministarstvo.

Član 28.

(Mjesto u šumi na kome se pali vatra)

- (1) Mjesto u šumi na kome se pali vatra ili se spaljuju grane i ostali biljni otpad, u cilju provođenja uzgojno - zaštitnih radova mora biti dovoljno udaljeno od krošnja stojećih stabala, kao i od vodiča i stubova dalekovoda da ih plamen ne može zahvatiti.
- (2) Prilikom paljenja vatre na ovim mjestima obavezno je prisustvo odgovornog lica za zaštitu od požara.
- (3) Tlo na kojem se loži vatra ili se spaljuju grane i otpaci mora biti očišćeno od trave i drugog gorljivog materijala.
- (4) Lica koja su zapalila vatru radi spaljivanja granja i otpadaka dužna su biti prisutna uz vatru, a uz sebe moraju imati sredstva za početno gašenje požara.
- (5) Lice koje je naložilo vatru dužno je istu ugasiti i tek kada je vatra potpuno ugašena, a to se utvrđuje prebacivanjem pepela i polijevanjem vodom, smije napustiti to mjesto.

Član 29.

(Praćenje i obavještanje)

- (1) Nosioći prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem kao i ovlašteni drugi stvarni prava na šumama i šumskim zemljištima dužni su redovno pratiti, obavijestiti o opasnosti za nastanak šumskih požara na pojedinim područjima i u skladu s tim preduzimati odgovarajuće mjere i radnje propisane ovim pravilnikom i Zakonom o šumama Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 5/13).
- (2) Korisnici državnih šuma dužni su dostaviti najkasnije u roku od 5 dana od dana gašenja požara informaciju Ministarstvu.

Član 30.

(Dužnosti svih lica)

- (1) Svako lice koje se nalazi u šumi ili u blizini šume, a primijeti neposrednu opasnost od nastanka šumskih požara ili šumski

požar, dužno je tu opasnost ukloniti odnosno ugasiti požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugo lice.

- (2) Ako lice ne može ukloniti opasnost iz stava (1) ovog člana, dužno je obavijestiti najbližu šumariju, policijsku upravu, vatrogasnu jedinicu, centar za osmatranje i obavještanje, ili drugo tijelo lokalne uprave i samouprave.

Član 31.

(Organizovani kampovi)

U šumama gdje postoje organizovani kampovi provode se mjere zaštite od požara prema propisima o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata.

Član 32.

(Edukacija stanovništva)

- (1) U cilju edukacije stanovništva i turista, a naročito školske djece radi što boljeg i djelotvornijeg preventivnog djelovanja prilikom nastanka šumskih požara tokom cijele godine, a posebno tokom mjeseca marta i oktobra (oktobar mjesec je proglašen kao mjesec zaštite od požara), Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, vatrogasne brigade i jedinice lokalne samouprave i uprava grada i opština, u saradnji sa vlasnicima ili korisnicima šuma i šumskog zemljišta i nosioći prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištima, dužni su kao dio opšteg akta donijeti programe izvođenja kratkih instrukcija o šumskim požarima s prezentacijom filmova, javnih oglasa, plakata, znakova upozorenja i opasnosti od šumskih požara u školama, vatrogasnim domovima, na javnim tribinama i sl.
- (2) U aktivnosti iz stava (1) ovog člana mogu se uključiti i pravna lica za upravljanje i održavanje javnih puteva, željeznica, elektroprivrede, pravna lica za pružanje poštanskih i telekomunikacijskih usluga, te druga pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnosti na šumskom području ili uz njega.

Član 33.

(Unutrašnji nadzor zaštite od požara)

- (1) Nosioći prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem dužni su provoditi mjere unutrašnjeg nadzora zaštite od požara, voditi službene obrasce iz Priloga 2. ovog pravilnika i o izvršenom sačiniti zapisnik koji se daje na uvid pri nadzoru inspeksijskih tijela nadležnih za zaštitu šuma od požara.
- (2) Obaveze iz stava (1) ovog člana odnose se i na pravna lica koja upravljaju i održavaju javne puteve i željeznice, elektroprivrede, pravna lica za pružanje poštanskih i telekomunikacijskih usluga, te druga lica koja obavljaju javne djelatnosti u šumskom području ili uz njega, ukoliko su na osnovu naloga nadležnih inspeksijskih tijela uključena u obavljanje osmatračko-dojavne službe.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34.

(Usklađivanje akata)

Pravna lica iz člana 2. ovog pravilnika dužna su uskladiti svoje opšte akte (pravilnike i planove zaštite od požara) sa ovim pravilnikom u roku od 6 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 35.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 07-01-02-31352/13
10. decembra 2013. godine
Sarajevo

Ministar
Mr. sci. Emir Hrenovica, s. r.